

NR.INREG.200/ 25.06.2013

NOTA

REFERITOR LEGEA TURISMULUI

Proiectul de lege a turismului, insumand 79 de articole si o anexa lexicala – de 5 pagini, intentioneaza sa devina reglementarea cadru a turismului in Romania, un adevarat "cod al turismului", aspect care se cuvine remarcat si constituie, totodata, o premsa notabila pentru reconsiderarea si repunerea in drepturi a turismului in Romania – sector economic intotdeauna apreciat declarativ, dar care a beneficiat de preocupari care, din pacate, nu au asigurat, pana acum, o implementare pe masura resurselor naturale, umane si organizationale de care in mod firesc trebuie sa dispuna.

Initiativa unui cadru general de reglementare a turismului in Romania, la nivel de lege, este laudabila si merita toate eforturile spre a fi realizata corespunzator, depasindu-se astfel eterogenitatea reglementarii acestui sector, ca si diversitatea nivelurilor de forta juridica a actelor normative in domeniu, situatie care, in nici un caz nu poate fi in serviciul propasirii acestui sector al economiei romanesti.

Proiectul de reglementare lansat spre analiza si dezbatere publica, precum si in atentia entitatilor interesate si implicate in acest domeniu, realizeaza o intentie de reglementare meritorie, dar care comporta abordari inegale ca nivel de aprofundare, ca rigoare si sub aspectul exigentelor de tehnica legislativa, fapt ce prilejuieste o seama de observatii si propuneri, avand drept unica intentie imbunatatirea calitativa a proiectului pentru a constitui realmente un cadru complet si coerent de reglementare a domeniului.

In acest sens formulam o seama de observatii si propuneri privind unele **texte** ale proiectului, pe care le supunem spre reflectie celor care vor definitiva proiectul in vederea promovarii lui in procedura legislativa.

Prezentul material va fi studiat de fiecare participant.

In cadrul intalnirii vor avea loc dezbateri si se va raspunde intrebarilor dvs..

Este de semnalat ca in dispozitiile generale cuprinse in primele 3 articole, nu se mai regaseste calificarea *de lege lata* – drept in vigoare (O.G.58/1998) a turismului ca sector prioritari al economiei nationale, omisiunea acestei precizari ar putea fi interpretata ca o reconsiderare a importantei acestui sector in economia romaneasca, in sensul diminuarii sale, ceea ce nu ar putea fi justificat nici de realitatea naturala si economica si nici de obiectivele strategiei economice de perspectiva a Romaniei, notoriu fiind ca in Programul de Guvernare, turismul figureaza ca sector strategic si prioritari.

La art.4 alin. (1), la finele randului 4 al textului trebuie inserata virgula si scris "precum" cu litera mica.

La alin. (3) al art.4 este prevazuta Organizatia Romana pentru Turism ca organ de specialitate in parteneriat public-privat, regim juridic pe care il consideram discutabil si oricum incadrarea acestei entitati in reglementarea parteneriatului public-privat asa cum aceasta este legal consacrata ca urmare a modificarilor si completarilor succesive impuse de Comisia Europeana, este tehnic si juridic aproape imposibila.

Ca observatie generala in privinta denumirilor autoritatilor si institutiilor publice referite in corpul proiectului, este de retinut ca acestea trebuie actualizate, conform reglementarilor actuale, la data elaborarii si promovarii proiectului. (ex. M.T., M.A.I., etc.)

La art.5 lit. w (corect ar trebui sa fie v in ordinea alfabetului roman) se vorbeste de Consiliul Consultativ al Turismului, desi in dispozitia incipienta a art.5 este Consiliul National Consultativ al Turismului; initiatorul trebuie sa decida in privinta denumirii pentru a evita ambiguitatile. Tot la enumerare in cadrul aceluiasi articol, este de semnalat ca dupa litera w ar trebui sa urmeze x si apoi y in ordinea stiuta a alfabetului, iar nu intercalarea lui z intre x si y.

La art.6 alin. (3) numarul alin. (2) referit in text trebuie pus intre paranteze, iar mentionea "din prezentul articol" trebuie suprimata in conformitate cu exigentele de tehnica legislativa (Legea nr.24/2000).

La art.7 alin. (2) sintagma "pe a caror raza administrativ-teritoriala" propunem a fi inlocuita cu cea corecta "in a caror circumscriptie teritoriala". Aceeasi propunere este valabila si pentru textele subsecvente in care se gaseste aceasta formulare. (art.9 – toate alineatele, art.17, art.29, *et passim* - si pe alocuri)

La art.7 alin. (9) se face o alocare partajata a taxei hoteliere, alocare care o epuizeaza (50%+50%). In aceasta situatie, alin. (11) al aceluiasi text ramane fara obiect, intrucat cei 25% din suma anuala colectata ca taxa hoteliera sunt peste 100%, asa incat de unde autoritatile publice locale ar colecta aceasta taxa spre a fi transferata la Organizatia Romana de Turism.

Cap.III al proiectului intitulat Tipurile principale de turism din Romania, expune pe parcursul a peste 6 pagini de text, 8 categorii de la turism cultural pana la cel de litoral, fara a stabili dispozitii legale, rezumandu-se la o expunere cu caracter didactic a problemei care, *de plano* nu are ce cauta intr-un act normativ. La rigoare, intreg textul capitolului III (pag.8-15) ar putea fi trasferat si incadrat in anexa (definirea unor termeni de specialitate utilizati in cuprinsul legii), incorporand din el, atat cat se apreciaza sa fie retinut in lexicografia acestui act normativ.

Este inadmisibil ca 12% din spatiul grafic al textului proiectului sa fie ocupat cu precizari fara caracter de prevederi legale, referitor la turismul balnear si agroturism. Desi efortul laborios pentru finalizarea acestui proiect dureaza de 3 ani, capitolul III in discutie inca ramane "de completat", de pilda referitor la turismul de evenimente si afaceri.

Sunt de asemenea o seama de inadvertente de redactare care provoaca efecte, uneori amuzante; de pilda in paragraf 2 lit. h) – turism montan in randul 4 al textului – in loc de "calarie", este scris "calorie", in randul 6 al aceluiasi text "cursul" trebuie inlocuit cu "parcursul", iar "pusa", inlocuita cu "pus" pentru a restabili acordul gramatical de gen.

De asemenea, la lit. I – turism de litoral in paragraful 2 randul final, pentru o exprimare corecta grammatical si lingvistic, formularea "afectarea tot mai des" trebuie inlocuita cu "affectarea tot mai frecventa".

Art.10 cuprinde enunturi care mai degraba isi au locul firesc in expunerea de motive a proiectului, ele neavand nici alura si nici enuntul unor dispozitii normative.

Art.15 dispune o masura care contrazice logica si principiile constitutionale privitoare la domeniul public al statului, in spatele plajele (si numai cele situate in Jud.Constanta, de ce nu si cele din Jud.Tulcea ?), pe care le transfera din administrarea la nivel national (Administratia Nationala Apele Romane) la nivelul si discretionia administratiei publice locale, respectiv Consiliul Judetean Constanta.

De altfel, fara umbra de insinuare malitioasa, este de amintit ca, reprosul facut de sustinatorii persoanei pe care au impus-o ca ministru (nu la turism) a fost acela ca nu a reusit pe parcursul mandatului sau realizarea masurii ce face obiectul dispozitiei mentionate (art.15 alin. (1)).

La art.15 alin. (2), privitor la contractul de inchiriere a plajelor este de reflectat daca operatorii economici, avand vocatia de locatar, nu ar trebui sa aiba si sediul profesional pe teritoriul localitatii unde se solicita inchirierea plajei solicitata.

La art.28 *in fine* formularea corecta a textului trebuie sa fie "preaviz de minimum un an"

La art.35 alin. (2), lasand deoparte cacofonile enuntului, este de observat ca, "structurile de primire turistica care au autorizatie de construire in perioada de valabilitate", beneficiind de exceptia cotei de impozit pentru cladire, nu exista ca atare, exceptarea nu are obiect.

La art.46 alin. (1) lit.c) privind acordarea licentei de turism "numai in baza asigurarilor obligatorii potrivit uzantelor internationale in domeniu", este necesara precizarea unor repere pentru determinarea uzantelor internationale in domeniu.

Tot la art.46 alin. (1) dupa lit.l), urmeaza in enumerare un "certificat ecoturistic" care ar trebui sa fie marcat cu lit.m, continuandu-se apoi enumerarea conform ordonarii alfabetului roman.

La art.63, dupa lit.k), urmeaza k indice 1, desi ar trebui sa urmeze l), aceeasi litera cu indice neputand sa apara decat cu prilejul unei completari a unei reglementari, nu in corpul proiectului.

La lit.o) din acelasi text (respectiv alin. (1) art.63 – care nu este marcat), in randul final al enuntului, termenul corect nu este "inselaciunea" ci "inselarea".

La alin. (3) art.63 in randul 2 al textului, pentru a evita totodata si cacofonia, propunem formularea "detinatoare de brevet" in locul celei "care detine brevet".

La art.66, trebuie revizuita enumerarea intrucat intre litere b) si c) exista un termen care nu este marcat si ar trebui sa fie c), iar la actuala lit.c) in randul 3 al textului gerundivul "privind", trebuie eliminat pentru fluenta enuntului.

La art.71, este necesara corelarea alin. (1) cu art.4, insasi denumirea entitatii, fiind diferita de la Organizatia Romana pentru Turism, se refera aici la Organizatia Romana de Turism, regimul "de parteneriat public-privat" devine acum "caracter", fara a se mai mentiona personalitatea juridica a acesteia.

Asemenea stridente diferente intre texte de dubla intrebuintare, pentru ca privesc aceeasi problema, vadesc ca mai multe grupuri care sunt coautorii textului proiectului, ori au viziuni diferite ori nu s-au straduit sa se puna de acord pentru o reglementare unitara si armonioasa a domeniului.

Alineatul final (9) al aceluiasi text repeta dispozitia formulata in alin. (1) teza finala ca si art.4 alin. (3) teza finala.

Referitor la expresia "fara scop patrimonial" folosita deopotrivă la art. 71, si in alte texte ale proiectului, observam ca este preferabila sintagma "fara scop lucrativ" cel putin pentru unitate de terminologie, aceasta din urma fiind cea consacrata in noul Cod Civil si cel de Procedura Civila.

La art.75 alin. (1), lista contraventilor cunoaste o enumerare care trebuie corectata pentru ca litera p1) nu are ce cauta, iar una din contraventii nu este marcata prin litera, (intre litera r) si s)) si totodata impune o ordine mai riguroasa a expunerii lor, cel putin in ordinea textelor incalcate.

La art.79 este absolut necesar , sa se verifice valabilitatea documentelor juridice mentionate.

Cu privire la anexa lexicala , este necesara corelarea definitiilor / teremenilor cu cele aprobatе in actele normative in vigoare (ex.Normele metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare, a licentelor si brevetelor de turism, etc.).

La pct.43 al anexei (destinatia ecoturistica) sunt enumerate 4 enunturi cu functie de principii care ar trebui intrunite de o asemenea destinatie turistica, dar enunturile nu se apropie catusi de putin de ceea ce ar inseamna un principiu, asa incat formularea trebuie refacuta corespunzator.

Privitor la sistematica reglementarii din proiect, la obiectul si nivelul acestuia, apreciem si sugeram ca exista o seama de aspecte la care se face numai trimitere, proiectul textului trebuind sa cunoasca insusi in corpul acestuia dispozitii minimale si suficiente la nivel de lege, astfel incat textele de drept reglementar (ordine, regulamente, hotarari de guvern, etc.) sa fie minime si numai de detaliere si aplicare a textelor la nivel de lege.

Semnalam ca prin recenta modificar a Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare, a licentelor si brevetelor de turism, publicate in Monitorul Oficial al Romaniei nr.353 bis din 14.06.2013, sunt consacrate textual criteriile calitatii serviciilor turistice si a protectiei turistului, fapt pozitiv si meritand a fi consemnat, insa propunem si sustinem consacrarea cel putin a acestor 2 criterii prin dispozitii cu forta juridica de lege in proiectul actului normativ ce se vrea cadrul general de reglementare a turismului in Romania.

O ilustrare in acest sens este si propunerea de reglementare privind taxa hoteliera.

Este pozitiv faptul ca, instituirea taxei hoteliere este lasata ca o posibilitate, la decizia autoritatilor publice locale competente, (art.7 alin.(8)), dar amenajarea acesteia trebuie facuta astfel incat, chiar atunci cand ar fi instituita, sa nu constituie motiv de iritare pentru turist, chiar pana la punctul de a-l face sa renunte la destinatia Romania. Astfel, cuantumul taxei hoteliere trebuie sa cunoasca numai un maxim, respectiv 3% din contravaloarea primei nopti de cazare, dar minimul nu trebuie sa porneasca de la 1% din aceasta contravaloare, ci pur si simplu sa fie prevazut numai maximul, nivelul minim putand porni de la „0”.

Pe de alta parte, se impune si o precizare, pentru a evita ambiguitatile, anume ca, taxa hoteliera poate fi instituita ca o cota procentuala din contravaloarea primei nopti de cazare, dar ea ramane a fi datorata si platita **o singura data** pentru un sejur/voaj in Romania, iar nu de tot atatea ori cand turistul ar schimba, succesiv, cazarea la diverse unitati de cazare, in decursul unui sejur in Romania.

In fine, tot pentru a menaja confortul si protectia turistului, suma taxei hoteliere trebuie inclusa in tariful de cazare, ce face parte din pachetul de servicii turistice contractat, astfel incat, plata acesteia sa nu faca obiectul unei operatii distincte la care turistul sa fie supus cand se prezinta la receptia unitatii de cazare.

In incheiere, subliniem imprejurarea bizara ca, subsemnatii si probabil toti cei in situatia noastră, au primit textul unui proiect pentru a formula comentarii si contributii la imbunatatirea acestuia, fara ca proiectul sa fie insotit de o expunere de motive care sa-i prezinte viziunea, obiectivele si scopurile, si fara ca cineva sa asume paternitatea textului trimis spre comentariu.

X

X X

Propunerile si observatiile au fost elaborate de echipa desemnata de Presedintele F.P.T.R.

F.P.T.R.
Echipa desemnata
se indecisabil

Data: 25.06.2013